

vann fra fjell til fjord

Nordland
FYLKESKOMMUNE

OVERVÅKINGSPROGRAM FOR VANNREGION NORDLAND OG JAN MAYEN (2016-2021)

Forord

Dette forslaget til overvåkningsprogram for vannforekomster i Nordland er sammenfattet av Fylkesmannen i Nordland. Det er i hovedsak utarbeidet på bakgrunn av kunnskaper og faglige vurderinger på fagområder hvor fylkesmannen er gitt myndighet og ansvar, og på bakgrunn av innspill fra prosjektlederne for de ti vannområdene. Vi har i liten grad mottatt innspill fra statlige sektormyndigheter, og har kun delvis fått nødvendig informasjon om basisovervåking fra Miljødirektoratet.

Overvåkningsprogrammet er mindre omfattende enn malen fra Miljødirektoratet. Det har færre tabeller og det fanger ikke opp alle vannforekomster som er vurdert til å ha risiko for ikke å oppnå målet om god tilstand innen 2021. Dette skyldes i stor grad manglende og mangelfulle innspill fra de ansvarlige myndigheter, samt faglige prioriteringer fra vår side når det gjelder egne ansvarsfelt.

Dette dokumentet inneholder først en generell del om overvåking etter vannforskriften, ansvarsfordeling og prioritering av overvåking i Nordland. Deretter kommer detaljerte planer for det enkelte av våre ti vannområder, organisert i rekkefølge fra nord mot sør. For hvert vannområde er det en oversiktstabell som viser foreslått overvåking.

VRM har synliggjort uenighet mellom Fylkesmannen i Nordland og Fiskeridirektoratet region Nord om fire kystvannforekomster i vannområde Vesterålen. Disse er markert i rødt. Denne uenigheten er nærmere beskrevet i vann-nett.

Innhold

1.	Innledning om overvåking etter vannforskriften	6
1.1.	Formell bakgrunn	6
1.2.	Ulike typer overvåking definert i vannforskriften.....	6
1.2.1.	Basisovervåking	6
1.2.2.	Tiltaksorientert overvåking.....	6
1.2.3.	Problemkartlegging	7
1.3.	Ansvarsfordeling	7
1.3.1.	Basisovervåking	7
1.3.2.	Tiltaksorientert overvåking.....	7
1.3.3.	Problemkartlegging	8
2.	Prioritering av overvåking i Nordland.....	9
2.1.	Mangler	9
2.2.	Fiskeinteresser i regulerte vassdrag.....	9
2.3.	Prioritering av anadrome vassdrag	9
3.	Detaljert plan for overvåking i vannområdene	11
3.1.	Vannområde Vesterålen	11
3.1.1.	Oversikt.....	11
3.1.2.	Basisovervåking	15
3.1.3.	Tiltaksorientert overvåking.....	15
3.1.4.	Problemkartlegging	15
3.1.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	16
3.1.6.	Kostnader og finansiering	16
3.2.	Vannområde Lofoten	17
3.2.1.	Oversikt.....	17
3.2.2.	Basisovervåking	21
3.2.3.	Tiltaksorientert overvåking.....	22
3.2.4.	Problemkartlegging	22
3.2.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	22
3.2.6.	Kostnader og finansiering	22
3.3.	Vannområde Ofotfjorden	24
3.3.1.	Oversikt.....	24
3.3.2.	Basisovervåking	28
3.3.3.	Tiltaksorientert overvåking.....	28
3.3.4.	Problemkartlegging	29
3.3.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	29
3.3.6.	Kostnader og finansiering	29
3.4.	Vannområde Nord-Salten	30
3.4.1.	Oversikt.....	30
3.4.2.	Basisovervåking	33
3.4.3.	Tiltaksorientert overvåking.....	33
3.4.4.	Problemkartlegging	34
3.4.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	34
3.4.6.	Kostnader og finansiering	34
3.5.	Vannområde Skjerstadfjorden	35
3.5.1.	Oversikt.....	35
3.5.2.	Basisovervåking	39
3.5.3.	Tiltaksorientert overvåking.....	39
3.5.4.	Problemkartlegging	39
3.5.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	39

3.5.6.	Kostnader og finansiering	40
3.6.	Vannområde Sør-Salten	41
3.6.1.	Oversikt	41
3.6.2.	Basisovervåking	43
3.6.3.	Tiltaksorientert overvåking	43
3.6.4.	Problemkartlegging	44
3.6.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	44
3.6.6.	Kostnader og finansiering	44
3.7.	Vannområde Røddøy-Lurøy	45
3.7.1.	Oversikt	45
3.7.2.	Basisovervåking	46
3.7.3.	Tiltaksorientert overvåking	46
3.7.4.	Problemkartlegging	47
3.7.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	47
3.7.6.	Kostnader og finansiering	47
3.8.	Vannområde Ranfjorden	48
3.8.1.	Oversikt	48
3.8.2.	Basisovervåking	52
3.8.3.	Tiltaksorientert overvåking	52
3.8.4.	Problemkartlegging	52
3.8.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	53
3.8.6.	Kostnader og finansiering	53
3.9.	Vannområde Vefsnfjorden-Leirfjorden	54
3.9.1.	Oversikt	54
3.9.2.	Basisovervåking	58
3.9.3.	Tiltaksorientert overvåking	58
3.9.4.	Problemkartlegging	58
3.9.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	58
3.9.6.	Kostnader og finansiering	59
3.10.	Vannområde Bindalsfjorden-Velfjorden	60
3.10.1.	Oversikt	60
3.10.2.	Basisovervåking	62
3.10.3.	Tiltaksorientert overvåking	62
3.10.4.	Problemkartlegging	62
3.10.5.	Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser	63
3.10.6.	Kostnader og finansiering	63

Tabeller

Tabell 1: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Vesterålen hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). 11

Tabell 2: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Lofoten hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). 17

Tabell 3: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Ofotfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). 24

Tabell 4: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Nord-Salten hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). 30

Tabell 5: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Skjertadfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). 35

Tabell 6: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Sør-Salten hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). 41

Tabell 7: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Rødøy-Lurøy hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B)..... 45

Tabell 8: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Ranfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B)..... 48

Tabell 9: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Vefsnfjorden-Leirfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). ... 54

Tabell 10: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Bindalsfjorden-Velfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B). ... 60

1. Innledning om overvåking etter vannforskriften

1.1. Formell bakgrunn

Kravet til utarbeidelse av overvåkingsprogrammer er hjemlet i forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) § 18. Her forutsettes det at det skal foreligge «tilstrekkelige regionale overvåkingsprogrammer» innen utgangen av 2012. En mer detaljert beskrivelse av de ulike typer overvåking er gitt i avsnittene 1.3 og 2.4 i vedlegg V til vannforskriften:

- 1.3.1 Utforming av basisovervåking
- 1.3.2 Utforming av tiltaksorientert overvåking
- 1.3.3 Utforming av problemkartlegging
- 2.4.1 Grunnvannsovervåkingsnett
- 2.4.2 Basisovervåking (grunnvann)
- 2.4.3 Tiltaksovervåking (grunnvann)

1.2. Ulike typer overvåking definert i vannforskriften

1.2.1. Basisovervåking

Basisovervåkingen skal skaffe data om den generelle tilstanden i ferskvann, kystvann og grunnvann i Norge. Ved hjelp av data fra basisovervåkingen skal vi kunne fastslå den naturlige tilstanden i uberørt norsk natur, følge de naturlige langsiktige endringene, og skaffe fram grunnlagsdata for å kunne vurdere effekten av omfattende menneskelige påvirkninger på vannforekomstene. Et viktig formål med basisovervåkingen er også å skaffe grunnlag for videreutvikling av de evaluerings- og klassifiseringssystemene som brukes til å vurdere miljømålsopptåelse og fastsette miljøtilstand.

Basisovervåkinga skal gjennomføres i et nettverk av faste overvåkingsstasjoner.

Overvåkingsnettverket må omfatte de vanligste vanntypene, skal omfatte de største innsjøene, vassdragene og grunnvannsforekomstene i den enkelte vannregion og skal omfatte stasjoner både i upåvirkede vannforekomster og i vannforekomster som er påvirket av menneskelig virksomhet. Et referansenettverk bestående av stasjoner som er så godt som upåvirket av menneskelig påvirkning vil altså være en viktig del av basisovervåkingsnettverket. I overvåkingsnettverket for kyst blir det definert områder der det legges ut referansestasjoner og påvirkede stasjoner. Basisovervåkinga skal omfatte alle kvalitetselementer og skal gjennomføres etter standard overvåkingsmetodikk.

1.2.2. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking skal utføres med sikte på å

- Fastslå tilstanden til vannforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og
- Vurdere eventuelle endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammer.

Det er altså de overflate- og grunnvannsforekomstene som ikke oppfyller eller står i fare for ikke å nå miljømålene innen fristen, som er kandidater for tiltaksorientert overvåking. Ved planleggingen skal

det derfor tas utgangspunkt i karakteriseringsresultatene og tiltaksorientert overvåking skal planlegges i de vannforekomster som er klassifisert til moderat tilstand eller dårligere eller plassert i risiko eller mulig risiko. I tiltaksorientert overvåking skal det mest følsomme kvalitetselement for den påvirkninga som vannforekomsten utsettes for overvåkes. De mest følsomme kvalitetselementene for de ulike påvirkningene er gitt i Veileder 01:2009 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Grunnvannsforekomster som er klassifisert til dårlig tilstand eller anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene skal tiltaksovervåkes på de parametre som viser tegn på de aktuelle belastningene. Tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres etter standard overvåkingsmetoder og det er viktig at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen.

1.2.3. Problemkartlegging

Problemkartlegging skal utføres

- Dersom årsaken til eventuelle overskridelser er ukjent,
- Dersom basisovervåkingen tyder på at miljømålene som er fastsatt for en vannforekomst ikke vil bli oppfylt, og tiltaksorientert overvåking ikke allerede er etablert med sikte på å finne årsaken til at vannforekomsten(e) ikke oppfyller miljømålene, eller
- For å fastslå omfanget og konsekvensene av forurensingsuhell.

Problemkartlegging er altså kortvarige overvåkings- eller FoU-undersøkelser som gjennomføres når det er behov for å klarlegge årsak til og omfang av et miljøproblem i de vannforekomstene som ikke oppfyller eller står i fare for ikke å nå miljømålene. Problemkartleggingen skal i hovedsak gjennomføres etter standard overvåkingsmetoder, men spesialundersøkelser med avvikende metodikk kan også være nødvendig for å klarlegge årsaksforhold og det kan være behov for å ta med flere kvalitetselementer enn ved tiltaksorientert overvåking.

1.3. Ansvarsfordeling

1.3.1. Basisovervåking

Nasjonale miljømyndigheter, Miljødirektoratet, har ansvar for å utarbeide og gjennomføre programmer for basisovervåking i samarbeid med andre relevante nasjonale myndigheter. Miljødirektoratet har ansvar for å holde regionale myndigheter informert om basisovervåkinga som gjennomføres i de ulike vannregionene.

1.3.2. Tiltaksorientert overvåking

Vannregionmyndigheten har som prosessleder i vannregionen ansvar for at overvåkingsprogrammene utarbeides innen fristen. Fylkesmannen i hver vannregion har ansvar for å utarbeide program for tiltaksovervåking i samsvar med de krav som stilles i forskriften.

Tiltaksorientert overvåking skal i utgangspunktet finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler», slik som for pålagte overvåkingsundersøkelser. En del av den tiltaksorienterte overvåkinga bør derfor hjemles i konsesjonsvilkår eller vilkår for utslippstillatelser. Det er derfor viktig at planlegginga skjer i samarbeid med aktuelle sektormyndigheter. I tilfeller der finansiering ikke kan hjemles i konsesjonsvilkår eller annet lovverk må det søkes å finne fram til frivillige ordninger og f.eks. gjennom spleiselag. Spleiselag mellom flere aktører i samme område, offentlige og private, kan generelt være en fornuftig ordning for en rasjonell gjennomføring av vannovervåkinga i en vannregion eller et vannområde.

1.3.3. Problemkartlegging

Vannregionmyndigheten har som prosessleder ansvar for at overvåkingsprogrammene utarbeides innen fristen. Fylkesmannen i hver vannregion har ansvar for å utarbeide program for problemkartlegging i samsvar med de krav som stilles i forskriften.

Problemkartlegging må ses i sammenheng med den tiltaksorienterte overvåkinga og det vil være glidende overganger mellom de to typene overvåking, avhengig av hvor klare problemstillingene er. Problemkartlegging vil som regel være av kortvarig karakter og opplegg og metodikk må i større grad tilpasses den enkelte problemstilling enn ved tiltaksorientert overvåking. Hensikten med problemkartlegging er å avklare årsak og problemomfang for et miljøproblem. Det kan derfor være vanskelig å håndheve prinsippet om «påvirker betaler» og det vil i større grad være behov for å finansiere problemkartlegging gjennom offentlige myndigheter.

2. Prioritering av overvåking i Nordland

Resten av dette dokumentet består av planer for overvåking i hvert av vannområdene. I selve dokumentet inngår en oversiktstabell som viser hva som er planlagt av ulike typer overvåking i hvert vannområde. Oversiktstabellene bygger på tabeller som viser planlagt basisovervåking, tiltaksorientert overvåking og problemkartlegging. Vi har lagt inn lenker til disse underliggende tabellene i dokumentet.

2.1. Mangler

Oversiktstabellene inneholder alle vannforekomster hvor det er foreslått en av de tre typene overvåking. Disse tabellene burde hatt med alle vannforekomster som har risiko eller mulig risiko for ikke å nå miljømålene, og ikke bare de som her er satt opp med overvåking. For å unngå at disse tabellene blir svært store og uoversiktlige, har vi imidlertid gjort en slik avgrensning i denne omgang for vannforekomster i ferskvann.

Tabellene viser foreslått overvåking på de fagområder hvor Fylkesmannen og delvis Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet, samt for de vannforekomster hvor prosjektlederne for vannområdene og andre ansvarlige myndigheter og har kommet med innspill til overvåkingsprogrammet. Fravær av innspill fra flere sektormyndigheter og kommuner/prosjektledere gjør at mange vannforekomster i risiko ikke er satt opp med planlagt overvåking.

I enkelte vannforekomster i risiko er det knapt mulig å gjennomføre noe relevant overvåking og det er heller ikke særlig realistisk å kunne gjennomføre tiltak som gir godt økologisk potensiale. Et eksempel er der hvor det er gitt tillatelse til å overføre elver og bekker gjennom såkalte takrenneprosjekter for å produsere kraft. Slike «vannforekomster», som i praksis består av tørrlagte elver et godt stykke nedenfor uttakspunktene, er utelatt. Det samme gjelder tørre elveleier nedenfor demninger til kraftverksmagasinene, hvor det ikke er satt krav om minstevannføring.

2.2. Fiskeinteresser i regulerte vassdrag

I en del innsjøer som er sterkt påvirket av vannkraftproduksjon vil det ikke være mulig å oppnå målet om god økologisk tilstand. Det vil trolig heller ikke være realistisk å oppnå et godt økologisk potensial, dersom dette også skal innebære at disse innsjøene skal være attraktive for vanlig fritidsfiske.

I slike sterkt modifiserte vannforekomster har vi lagt mer vekt på brukerinteressene enn økologisk og kjemisk tilstand ved vurdering av aktuelle tiltak og ved vurdering av tiltaksovervåking. Brukerinteressene er i stor grad knyttet til fiskemulighetene og statusen til fiskebestandene. Av den grunn, og fordi fisk er arter på toppen av økosystemene i vassdragene, finner vi det riktig å konsentrere overvåkingen til undersøkelser av fiskebestandene i innsjøene. Fisk er også en mer stabil parameter gjennom året enn eksempelvis bunndyr og plankton. Ved undersøkelse av mageinnholdet i fisk, vil det for øvrig være mulig å få artsbestemt næringsdyr som er tilstede i vassdragene på den tiden av året undersøkelsene blir gjennomført.

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at dagens konsesjonsvilkår for flere av de regulerte vassdragene ikke gir hjemmel for å pålegge den overvåkingen som her blir foreslått.

2.3. Prioritering av anadrome vassdrag

I elver med anadrome laksefisk er det ofte mange påvirkningsfaktorer av betydning for den økologiske og kjemiske tilstanden. Dette er områder som ofte har betydelig menneskelig aktivitet og delvis kryssende interesser. Det er fordelaktig å kunne se ulike interesser og behov i sammenheng for disse vassdragene, og få til et samarbeid mellom ulike myndigheter og sektorer om overvåking som har med anadrome fiskebestander å gjøre. Dette kan gi god og effektiv bruk av ressurser for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag til nytte for alle parter, samt hindre overlappende overvåking.

Av den grunn har vi utarbeidet et eget forslag til overvåking for disse vassdragene, med foreslått finansiering fra miljøvernmyndighetene (FM,FK, Mdir), vassdragsregulanter, oppdrettsnæringen, Mattilsynet, landbruket og andre bedrifter. Det foreslåtte utvalget av elver inneholder også noen elver med god miljøtilstand, som langt på vei bør kunne fungere som referansevassdrag/basisovervåking. Utvalget av elver vil kunne gi en brukbar informasjon om bestandsutviklingen til anadrome laksefisk i det enkelte vannområde og i vannregionen som helhet, i forhold til påvirkningsfaktorer i sjøen og i elvene. I sum vil disse elvene trolig kunne fungere som indikatorelver for øvrige anadrome vassdrag i forhold til påvirkningsfaktorer i sjøen.

Forslag til overvåking av anadrome vassdrag er lagt ved som vedlegg til overvåkningsprogrammet.

3. Detaljert plan for overvåking i vannområdene

3.1. Vannområde Vesterålen

3.1.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 1: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Vesterålen hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Melaelva, Andøy	186-13-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensning	P
Prestelva, Andøy	186-3-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Ringstadelva, Bø	185-140-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensning, Fiskevandringshinder	P
Bitterstadelva, Hadsel	185-211-R		Elv	Risiko	Moderat	(Forurensning), Fiskevandringshinder	P
Gullstadelva, Hadsel	184-3-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensning	P
Flatsetvassdraget, Hadsel	184-19-R		Elv	Ikke risiko	God	Forurensning	P
Haukeselva, Hadsel	185-221-R		Elv	Risiko	Moderat	(Forurensning), Fiskevandringshinder	P
Storelva i Breivik, Hadsel	184-18-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensning, Fiskevandringshinder	P
Ånstadelva, Sortland	185-243-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Forurensning	P
Alsvågelva, Øksnes	185-7-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Ørnnakkelva, Øksnes	185-77-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Selneselva, Selnesvatnet og Slåttelva, Øksnes/Sortland	185-99-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning	P
Langmovatnet/ Langvatnet i Straumevassdraget, Bø	185-47314-L		Innsjø	Risiko	Svært dårlig	Eutrofiering	P
Skålbrekkevattnet i Husvågvasdraget, Bø	185-91-R		Innsjø	Risiko	Dårlig	Eutrofiering	P
Førvatnet, Bø	185-47357-L		Innsjø	Risiko	Udefinert	Eutrofiering	P

Dalsvatnet i Storelva i Breivik, Hadsel	184-18-R		Innsjø	Risiko	Moderat	Eutrofiering	P
Selneselva, Selnesvatnet og Slåttelva, Øksnes/Sortland	185-99-R		Innsjø	Risiko	Dårlig	Eutrofiering	P
Trollvatnet og Svanvatnet m bekker, Sortland	185-23-R		Innsjø	Risiko	Udefinert	Eutrofiering	P
Alsvågvatnet i Alsvågvassdraget, Øksnes	185-1217-L		Innsjø	Ikke risiko	God	(Eutrofiering)	P
Melavatnet i Nordmelavassdraget, Andøy	186-1219-L		Innsjø	Risiko	Moderat/usikker	Eutrofiering	P
Sjørisen, Bø	0365000030-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Avrenning landbruk og bosetting	P
Fiskfjordelva i Hadsel/Sortland	178-49-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevassføring, vannuttak til oppdrettsanlegg, rømt laks og sjørøye	T
Storelva i Lovik, Andøy	178-51-R/52-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring	T
Tuvenelva i Øksnes	185-42-R		Elv	Risiko	Dårlig	vannuttak til settefiskanlegg	T
Nordmelavassdraget, Andøy	186-19-R		Elv	Ikke risiko	God	Forurensning	T
Straumevassdraget øst, Bø	185-47-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Gullstadelva, Hadsel	184-3-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Flatsetvassdraget, Hadsel	184-19-R		Elv	Risiko	God		T
Storelva i Breivik, Hadsel	184-18-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Holmstadelva øvre, Sortland	185-105-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Ånstadelva, Sortland	185-243-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Forurensning	T
Selneselva og Slåttelva, Øksnes	185-99-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Andre Fiskfjordvatn i Fiskfjordvassdraget, Hadsel og Sortland	178-1198-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 8 m	T
Nervatnet i Blokkenvassdraget, Sortland	178-1199-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	fraføring vann, vannuttak og div inngrep	T
Innervatnet i Blokkenvassdraget,	178-1200-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	fraføring vann, stopp fiskeoppgang	T

Sortland							
Trivatnet (Øvre Blokkvatn) i Blokkenvassdraget, Sortland	178-1201-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 19 m	T
Storvatnet i Djupfjordvassdraget, Sortland	178-1202-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 19 m	T
Øvre Vangpollvatnet i Sortland	178-1203-L		Innsjø	Risiko	Moderat eller dårlig	reguleringshøyde 15 m	T
Bleksvatnet, Storelva i Lovik, Andøy	178-1204-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 4,25 m	T
Nedre Stridelvatn, Sortland	178-1205-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 5,5 m, vandringshinder	T
Øvre Strielvatn i Sortland	178-1205-L		Innsjø	Risiko	Moderat	kanal til nedre Stridelvatn gir samme vannivå	T
Beibarnvatn, Djupfjordvassdraget, Sortland	178-1206-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 16,2 m, spredning røye	T
Nedre Vangspollvatnet, Sortland	178-47451-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 4,1 m	T
Første Fiskfjordvatn i Fiskfjordvassdraget, Hadsel og Sortland	178-47496-L		Innsjø	Risiko	Dårlig eller moderat	innløpselva regulert, vanninntak settefiskanlegg, rømt røye og laks	T
Langmovatnet/ Langvatnet i Straumevassdraget, Bø	185-47314-L		Innsjø	Risiko	Svært dårlig	Eutrofiering (utslipp landbruk og bosetting)	T
Saltvatnet i Straumevassdraget, Bø	185-47337-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	Eutrofiering (utslipp landbruk og bosetting)	T
Alsvågen	0365011100-5-C		Kyst	Ikke risiko	God	Ukjent	T
Andenes	0365000032-2-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Bleik Havn	0365000032-7-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Blokken	0365010601-3-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensning	T
Børøysundet	0365020200-2-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensning	T
Fra vann-nett: Eidsfjorden indre	0365020100-4-C		Kyst	Risiko*	Moderat*	Forurensning	P
Fra Fiskeridirektoratet: Eidsfjorden indre	0365020100-4-C		Kyst	Udefinert *	Uavklart*	Forurensning	P
Kjøravalen	0365011100-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T

Fra vann-nett: Malnesfjorden	0365030902-C		Kyst	Risiko*	Moderat*	Forurensning	P
Fra Fiskeridirektoratet: Malnesfjorden	0365030902-C		Kyst	Udefinert *	Uavklart*	Forurensning	P
Melbu fiskerihavn	0365010300-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Nordmela Havn	0365000032-5-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Fra vann-nett: Prestfjorden	0365030100-1-C		Kyst	Risiko*	Moderat*	Forurensning og molo	P
Fra Fiskeridirektoratet: Prestfjorden	0365030100-1-C		Kyst	Udefinert *	Uavklart*	Forurensning og molo	P
Sortlandsundet-nord- indre	0365010602-1-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensning	T
Straumfjorden	0365031100-C		Kyst	Ikke risiko	God	Forurensning	T
Fra vann-nett: Steinlandsfjorden	0365030200-C		Kyst	Risiko*	Moderat*	Forurensning	P
Fra Fiskeridirektoratet: Steinlandsfjorden	0365030200-C		Kyst	Udefinert *	Uavklart*	Forurensning	P
Straumen	0365020400-1-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Strengelvågfjorden	0365011100-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Stø havn	0365000032-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Myre havn	0365030100-2-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Nykvåg	0365000031-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Bjørndalsfjorden			Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Jørnfjorden-indre	0365020500-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning	T
Steinesjøen	0365000030-5-c		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning/smvf	T
Hovden Havn	0365000031-1-c		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning/smvf?	T
Åse	0365011300-1-c		Kyst	Risiko	Moderat		T
Dverberg Havn	0401010100-c		Kyst	Risiko	Moderat		T
Skjørisen	0365000030-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning landbruk og avløp	T
Djupfjorden	0365010700-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Vannkraft	T
Valfjorden	0365020400-2-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Nyksund	0365000031-5-C		Kyst	Risiko		Forurensning/SMVF?/ vei	T

Roksdalsvassdraget/Åelva, Andøy	186-5-R		Elv	Ikke risiko	God	ingen, referanse	B
---------------------------------	---------	--	-----	-------------	-----	------------------	---

*Uenighet mellom Fylkesmannen og Fiskeridirektoratet. Synliggjort i vann-nett. Fylkesmannen i Nordland mener at hele eller størsteparten av disse vannforekomstene er i moderat tilstand som følge av akvakultur og i risiko for ikke å nå miljømålene i år 2021. Fiskeridirektoratet region Nordland mener gjeldende kunnskapsgrunnlag ikke gir dekning for en slik konklusjon, men at det er stilt opp en mistanke om dårligere enn god tilstand i disse vannforekomstene. Fiskeridirektoratet sammen med de berørte fiskeoppdretterne ønsker å finne ut av mistanken ved hjelp av denne problemkartleggingen. Det er begrunnelsen for og formålet med problemkartleggingen.

3.1.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.1.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. («Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.1.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi

prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.1.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.1.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.2. Vannområde Lofoten

3.2.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 2 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 2: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Lofoten hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Saupstadkanalen, Vågan	179-138-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Vareidvassdraget (Storuelva) mellom vatn, Flakstad	181-36-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensing	P
Vareidvassdraget utløpselv, Flakstad	181-37-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensing	P
Elveløkka, Vågan	179-66-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Hagelva bekkesystem nedre, Vestvågøy	180-147-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Holdsalselva, Vestvågøy	180-130-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Svarholtelva, Vestvågøy	180-174-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensing	P
Skullbruvatnet utløp, Vestvågøy	180-381-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensing	P
Skotnes, Vestvågøy	180-46-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Lauvdalselva, Vestvågøy	180-473-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Sennesvik elv, Vestvågøy	180-76-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Tangstadelva, Vestvågøy	180-423-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Sandelva, Flakstad	181-79-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Hauklandselva, Vestvågøy	180-82-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P

Kvervelåsen bekksystem i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-368-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Gjerstad bekkesystem, Vestvågøy	180-119-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	P
Lakselva Ballstad, Vestvågøy	180-513-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Storvatnet i Vareidvassdraget, Flakstad	181-47966-L		Innsjø	Udefinert	Udefinert	Forurensing	P
Litlvatnet i Vareidvassdraget, Flakstad	181-47972-L		Innsjø	Udefinert	Udefinert	Forurensing	P
Skotnesvatnet i Ballstadvassdraget, Vestvågøy	180-48002-L		Innsjø	Udefinert	Udefinert	Forurensing	P
Storvatnet i Ballstadvassdraget, Vestvågøy	180-47994-L		Innsjø	Risiko	Moderat	Forurensing	P
Skullbruvatnet, Vestvågøy	180-47924-L		Innsjø	Udefinert	Udefinert	Forurensing	P
Strandelva i Svolvevassdraget, Vågan	179-493-R		Elv	Risiko	Dårlig	Vannkraft (reduert vannføring), feilvandring av røye	T
Lakselva, Tverrelva, Storelva, Riselva nedre del og Kalselva i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-468-R, 180-467-R, 180-365-R, 180-457-R, 180-364-R		Elv	Risiko	Moderat og dårlig	eutrofiering (landbruk, spredte avløp)	T
Lakselva i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-468-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Storelva i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-365-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Riselva i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-457-R, 180-528-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Storkongsvatnet i Svolvevassdraget, Vågan	179-1207-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 3,75 m	T
Nedre Kvitforsvatnet i Vestpollvassdraget, Vågan	179-1208-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 15,7 m	T

Øvre Kvitforsvatnet i Vestpollvassdraget, Vågan	179-1209-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 15,5 m	T
Svolværvatnet i Svolværvassdraget, Vågan	179-1210-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	nedbørsfelt redusert fra 19 til 6 km ² , reduserte gytemuligheter, lus	T
Botnvatnet (Jarsteinvatnet) i Trollfjorden, Hadsel	179-1211-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 16 m	T
Trollfjordvatnet i Trollfjorden, Hadsel	179-1212-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 23,7 m, tilførsel av brevann	T
Stornøkkvatnet i Svolværvassdraget, Vågan	179-1213-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 12 m	T
Isvatnet i Trollfjorden, Hadsel	179-47749-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	tilført brevann	T
Svartvatnet i Svolværvassdraget, Vågan	179-47835-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	ikke info om reguleringshøyde, men betydelig	T
Vestre Nøkkvatnet i Svolværvassdraget, Vågan	179-47868-L		Innsjø	Risiko	Udefinert	vannforsyning	T
Damvatnet i Svolværvassdraget, Vågan	179-47871-L		Innsjø	Risiko	Udefinert	vannforsyning	T
Litlkongsvatnet i Svolværvassdraget, Vågan	179-47872-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 2 m, økt vanngjennomstrømming	T
Midtre Heimerdalsvatnet, Vestvågøy	180-47821-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 5,7 m	T
Øvre Heimerdalsvatnet, Vestvågøy	180-47825-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 4 m	T
Ostadvatnet i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-47875-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Ostadvatnet i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-47875-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Skjerpvatnet i Farstadvassdraget	180-47896-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp fra landbruk og bosetting	T

Farstadvatnet i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-47900-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Farstadvatnet i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-47900-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Reppvatnet i Farstadvassdraget, Vestvågøy	180-47909-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Lilandsvatnet i Borgevassdraget, Vestvågøy	180-47877-L		Innsjø	Risiko	Moderat	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Storeidvatnet, Vestvågøy	180-47950-L		Innsjø	Risiko	Udefinert	utslipp fra landbruk og bosetting	T
Solbjørnvatnet, Flakstad	181-1214-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 19, men i praksis 10?	T
Ternesvatnet, Moskenes	181-1215-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 6 m	T
Krokvatnet, Moskenes	181-1216-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 8 m	T
Ballstad	0363000030-3-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Svolvær	0364000030-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Leirosen	0364050600-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Buksnesfjorden ytre	0363041200-4-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Buksnesfjorden indre	0363041200-1-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Laukvik	0363000032-2-C		Kyst	U	God	Ukjent	T
Henningsvær	0363000030-8-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Kabelvåg	0364000030-11-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Skrova			Kyst	U	Dårlig	Ukjent	T
Innerpollen	0363042601-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Ytterpollen	0363042602-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Lauvåspollen	0363042603-1-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Offersøypollen	0363041101-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Napp	0363041102-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Ramberg	0363040700-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T

Kåkersondet	0363040600-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Biologisk	T
Selfjorden	0363050300-5-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Biologisk	T
Reinefjorden	0363050300-5-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Sørlandsvågen	0363050300-5-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Moskenesvågen	0363050300-5-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Røst havn			Kyst	U	Udefinert	Forurensing	T
Ballstad	0363000030-3-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Svolvær	0364000030-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Leirosen	0364050600-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurensing	T
Fredvang	0363040700-6-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Sundvågen	0363040600-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Hamnøy	0363040200-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing/vei	T
Petvik	0363041200-5-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing	T
Grunnførfjorden- indre	0363042500-1-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensing og vei	T
Ramberg Havn	0363040700-4-C		Kyst	Risiko	Moderat	Fiskeindustri og molo	T
Vestpollen	0364050402-C		Kyst	Risiko	Moderat	Vei og vannkraft	T
Røssnesvågen	0363050300-4-C		Kyst	Risiko	Moderat	moloer og forurensing	T
Husvågen	0364050500-C		Kyst	Risiko	Moderat	vei	T
Stamsund Havn	0363000030-11-C		Kyst	Risiko	Moderat	moloer	T
Teisthammeren	036050300-6-C		Kyst				T
Fyglsjøen	036041200-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	forurensing og vei	T
Laukvika i Vågan			Kyst	Risiko		Kadmium i krabbe	P
Trolldalsvatnet, Moskenes	181-45489-L		Innsjø	Ingen risiko	Svært god	Ingen reg.	B

3.2.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i

regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.2.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.2.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.2.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.2.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden

2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.3. Vannområde Ofotfjorden

3.3.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 3 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 3: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Ofotfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Arneselva, Ballangen	173-22-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning (avrenning fra gruver), vannkraftregulering	P
Ballsnesvassdraget, Ballangen	173-32-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning	P
Bekker fra Bjørnfjell stasjon til Nedre Jernvatnet, Narvik	174-62-R		Elv	Ingen risiko	God	Forurensning	P
Elvegårdselva i Bjerkvik, Narvik	174-75-R		Elv	Risiko	Udefinert	(Forurensning)	P
Herjangselva, Narvik	174-50-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Lakselva i Beisfjord, Narvik	174-12-R		Elv	Risiko	Udefinert	Fysiske inngrep, (forurensning)	P
Lomstjønna m bekk, Tjeldsund	176-14-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Storelva i Myklebostadvassdraget, Tjeldsund	176-11-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Tårstad bekkefelt, Evenes	175-29-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Storelva, Øverelva, Kvitforselva og Sommervatnet i Tårstadvassdraget, Evenes og Skånland	175-43-R 175-59-R		Elv	Risiko	Moderat eller dårlig	Forurensning landbruk og spredt bebyggelse	P og T
Tårstadvassdraget nedre, Evenes	175-36-R		Elv	Risiko	Udefinert	Forurensning	P
Storelva ved Drag, Tysfjord	171-17-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning	P

Hestneselva nedstrøms Dammen Kjøpsvik, Tysfjord	171-16-R		Elv	Risiko	Dårlig	Forurensning (spredte avløp), Fysiske inngrep (drikkevannsuttak, uttak av prosessvann til Norcem, delvis lagt i rør).	P
Nordelva, Narvik	173-85-R		Elv	Risiko	Dårlig	Vannkraft	P
Saltvatnet i Ballsnesvassdraget, Ballangen	173-32-R		Innsjø	Risiko	Dårlig	Eutrofi/Landbruk/ Avløp	P
Osvatnet - del av Bekker mot Laksåga, Evenes/Tjeldsund	175-27-R		Innsjø	Ingen risiko	God	Veisalt	P
Austervikvatnet, Evenes	175-1189-L		Innsjø	Ingen risiko	God	Veisalt	P
Hartvikvatnet, Narvik	174-1042-L		Innsjø	Risiko	Udefinert	Eutrofi/Landbruk/ Avløp	P
Muskenelva i Tysfjord	171-5-R		Elv	Risiko	Dårlig	overføring av vann	T
Austerdalselva i Tysfjord	171-75-R		Elv	Risiko	Dårlig	overføring av vann	T
Forsåelva, Sjørelva og Skaforsen i Forsåvassdraget i Ballangen	172-14-R, 172-7-R, 172-13-R		Elv	Risiko	Moderat	overføring av vann, tilslamming	T
Melkevasselva i Forsåvassdraget	172-16-R		Elv	Risiko	Moderat	overføring av vann	T
Børselva og Åselva i Forsåvassdraget, Ballangen	172-13-R, 172-16-R, 172-5-R		Elv	Risiko	Dårlig og moderat	eutrofi (landbruksforurensning, spredte avløp), overføring av vann, tilslamming/gjengroing	T
Skjoma i Narvik	173-137-R		Elv	Risiko	Dårlig	overføring av vann, uten minstevannføring, tilslamming	T
Håkvikelva i Narvik	174-116-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring	T
Rombakselva i Narvik	174-21-R		Elv	Risiko	Moderat	overføring av vann, ulike fysiske tiltak	T
Elvegårdselva i Narvik	174-75-R		Elv	Ingen risiko	God		T
Tårstadvassdraget i Evenes	175-36-R		Elv	Risiko	Udefinert	eutrofi, miljøgifter	T
Skjoma (Elvegårdselva)	173-137-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring, overføring av vann, annen påvirkning	T

Goigjåvre i Sagvatnavassdraget, Tysfjord	171-1008-L		Innsjø	Risiko	Moderat eller god	reguleringshøyde 3,5 m	T
Bryrvatnet i Sørfjordvassdraget, Tysfjord	171-1013-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 80 m	T
Store Kjerringvatnet i Sørfjordvassdraget, Tysfjord	171-1014-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 15,5 m	T
Gammeloftvatnet i Austerdalselva, Tysfjord	171-48900-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 42,3	T
Grunnvatnet i Børselv-/Forsåvassdraget, Ballangen	172-1018-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	fraføring av vann, overbelasta resipient (landbruk, spredte avløp)	T
Djupvatnet i Børselv-/Forsåvassdraget, Ballangen	172-48743-L		Innsjø	Risiko	Moderat	fraføring av vann, mye næringssalter (landbruk, spredte avløp)	T
Børsvatnet i Børselv-/Forsåvassdraget, Ballangen	172-1019-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 4,6 m	T
Hjertvatnet i Børselv-/Forsåvassdraget, Ballangen	172-1020-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 15,3	T og P
Forsåvatnet i Børselv-/Forsåvassdraget, Ballangen	172-48753-L		Innsjø	Risiko	Moderat	fraføring av vann	T
Øvre Kjørisvatnet i Skjomenvassdraget, Narvik	173-1026-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 10 m	T
Kobbvatnet i Skjomenvassdraget, Narvik	173-1027-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	vannføringsregulering, senket vann	T
Lossivatnet i Skjomenvassdraget, Narvik	173-1028-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 34 m	T
Iptojavri i Skjomenvassdraget, Narvik	173-1031-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 10 m	T
Kjårdavatnet, Narvik	173-1036-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 26 m	T
Bruavatnet, Narvik	173-48732-L		Innsjø	Risiko	moderat	reguleringshøyde 3,5 m	T
Gautelisvatnet i Skjomenvassdraget, Narvik	173-49072-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 33/18/5 (opprinnelig 3 vann)	T
Langvatn i Ballangen	303-1105-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 43 m	T

Storvatnet i Håkvikvassdraget, Narvik	174-1039-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 35,6 m	T
Nervatnet i Håkvikvassdraget, Narvik	174-1043-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 5,6 og 2,5 m	T
Inner Sildvikvatnet i Rombakselva, Narvik	174-1046-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 60 m	T
Store Trollvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-1047-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 9 m	T
Sirkelvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-1051-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 17 m	T
Fiskeløysvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-1052-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 23 m	T
Skitdalsvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-1055-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 18 m	T
Lille Fiskelausvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-1056-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 17 m	T
Forsnesvatnet i Narvik	174-2494-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 19,7 m	T
Isvatnet i Narvik	174-2495-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 30 m	T
Silvann i Håkvikvassdraget, Narvik	174-48671-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reduert vanngjennomstrømming, innløpselv fraført	T
Jernvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-49054-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 33,7 og 13,7	T
Sætervatnet/Nygårdsvatnet i Nygårdsvassdraget, Narvik	174-66752-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 9/5,2/4,45 m	T
Strandvatnet i Bogenvassdraget, Evenes	175-1190-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	endret vanngjennomstrømming	T
Niingsvatnet i Bogenvassdraget, Evenes	175-1191-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 16 m	T
Lavangsvatnet i Tårstadvassdraget, Evenes	175-1193-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp av PFOS fra flyplass, landbruksutslipp	T
Langvatnet i Tårstadvassdraget, Evenes	175-48514-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	utslipp avisingsvæsker (PFOS) fra flyplass, landbruksutslipp	T
Tysfjorden	0364020100-3-C		Kyst	Risiko			T
Tysfjorden	0364022100-6-C		Kyst	Risiko	Moderat	Industri	T

Sørfjorden	0364020601-C		Kyst	Risiko	God	vannkraftoverføring	T
Ytterpollen	0364020602-C		Kyst	Risiko	God	vannkraftoverføring	T
Indre Tysfjorden	0364020603-C		Kyst	Risiko	Moderat	Industri	T
Ballangen	0364030200-C		Kyst	Risiko	Moderat	Gruveindustri deponi	T
Trongskjomen-indre	0364030301-C		Kyst	Risiko	God	vannkraftoverføring	T
Beisfjorden-indre	0364030401-C		Kyst	Risiko	Dårlig	vannkraft og kostholdsråd	T
Narvikbukta	0364030402-C		Kyst	Risiko	Svært dårlig	Flere påvirkere, industri avløp, vrak ...	T
Rombaksbotn	0364030501-1-C		Kyst	Ingen risiko			T
Rombaken	0364030501-2-C		Kyst	Risiko	Moderat	vannkraft	T
Rombaken	0364030502-C		Kyst	Risiko	Moderat	vannkraft, kostholdsråd og grunnforurensning	T
Ramsundet-søndre	0364040100-2-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurenset sediment	T
Ramsundet-nordre	0364040100-3-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurenset sediment	T
Lødingen Havn	0364040300-5-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurenset sediment	T
Skittendalselva øvre, Skånland og Evenes	189-2-R		Elv	Ingen risiko	Svært god	Ingen registrert	B
Store Læigasvatnet, Narvik	174-1053-L		Innsjø	Ingen risiko	Svært god	Ingen registrert	B
Vatn 845 moh, Tysfjord	171-48895-L		Innsjø	Ingen risiko	Svært god	Ingen registrert	B

3.3.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.3.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme

kvalitetsselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.3.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.3.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.3.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.4. Vannområde Nord-Salten

3.4.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 4 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 4: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Nord-Salten hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Brennvika bekkefelt	169-22-R		Elv	Risiko	Moderat	avrenning bebyggelse og landbruk	P
Kobbelva	167-13-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannsføring	T
Kobbelvassdraget med sideelver, Sørfold	167-13-R/158-R/140-R/34-R/		Elv	Risiko	Dårlig	overføring av vann, ikke minstevannsføring, rømt laks	T
Laksåga i Nordfjorden, med sideelva Sleipdalselva, Sørfold	166-12-R/163-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannsføring i Sleipdalselva, stor andel rømt laks	T
Forsanvassdraget i Steigen	170-106-R		Elv	Risiko	God	regulert vannføring	T
Sagelva i Sagvatnavassdraget, Hamarøy	170-103-R		Elv	Risiko	Dårlig	sterkt redusert vannføring, rømt oppdrettslaks	T
Varpelva og Varpvatn i Varpavassdraget, Hamarøy	170-5-R og 170-996-L		Elv	Risiko?	God	tidligere stor andel rømt laks	T
Hopsvassdraget i Steigen	168-40-R		Elv	Risiko?	Moderat?	problem med lakselus?	T
Stenslandsvassdraget	170-20-R		Elv	Risiko?	Moderat	organisk belastning	T
Bekkefelt på Forøya sør-vest	170-59-R		Elv	Risiko?	Udefinert	avrenning landbruk og bebyggelse	T
Innløpselver til Lilandsvatnet	170-32-R		Elv	Risiko?	Moderat	avrenning landbruk og bebyggelse	T
Mølnhaugelva	170-17-R		Elv	Risiko?	Moderat	avrenning landbruk og bebyggelse	T
Fjellvatnet i Steinslandsvassdraget,	170-48071-2-L		Innsjø	Risiko	Svært dårlig	eutrofi (avrenning fra landbruk, spredte avløp)	T

Hamarøy							
Steinslandsvatnet i Steinslandsvassdraget, Hamarøy	170-48071-1-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofi (avrenning fra landbruk, spredte avløp)	T
Lilandsvatnet i Lilandsvassdraget, Hamarøy	170-48034-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofi (avrenning fra landbruk, spredte avløp)	T
Kvitblikvatnet	166-46290-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofi (avrenning fra landbruk)	T
Vallvatnet	166-46279-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofi (avrenning fra landbruk)	T
Øvervatnet i Andkil-/Fagerbakkvassdraget, Sørfold	166-46255-L		Innsjø	Risiko	Moderat	fraføring vann	T
Andkilvatnet i Andkil-/Fagerbakkvassdraget, Sørfold	166-840-L		Innsjø	Risiko	God?	fraføring vann	T
Sisovatnet i Andkil-/Fagerbakkvassdraget, Sørfold	166-841-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 56 m	T
Løytavatnet i Andkil-/Fagerbakkvassdraget, Sørfold	166-843-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 18,5 m	T
Straumvatnet i Straumenvassdraget, Sørfold	166-849-L		Innsjø	Risiko?	Moderat	økt vanngjennomstrømming	T
Røyrvatnet i Straumenvassdraget, Sørfold	166-850-L		Innsjø	Risiko?	God eller moderat	reguleringshøyde 3,5 m	T
Faulvatnet i Laksåga, Sørfold	166-854-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 3,5 m	T
Litletindvatnet i Kobbeltvassdraget, Sørfold	167-2493-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 3.9 m	T
Sleadvakkejavri i Kobbeltvassdraget, Hamarøy	167-45750-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 4 m	T
Forsvatnet i Kobbeltvassdraget, Sørfold	167-46839-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 100 m	T
Reinoksvatnet i i Kobbeltvassdraget, Sørfold	167-856-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 65 m	T
Gjerdalsvatnet i Kobbeltvassdraget, Sørfold	167-2496-L		Innsjø	Risiko	Moderat	redusert vanngjennomstrømming	T

Kobbvatnet i Kobbelvvassdraget, Sørfold	167-857-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	tilløp fra kraftverk, rømt laks	T
Livssejavri i Kobbelvvassdraget, Hamarøy	167-861-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 40 m	T
Varreveajeka i Kobbelvvassdraget, Sørfold/Hamarøy	167-863-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 33,8 m	T
Langvatnet i Sørfjord-/Kolbakkvassdraget, Sørfold	167-864-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 62/77 m	T
Øvre Kolbakvatn i Sørfjord-/Kolbakkvassdraget, Sørfold	167-45978-L		Innsjø	Risiko?	God eller moderat	endra vanngjennomstrømming	T
Nedre Kolbakkvatn i i Sørfjord-/Kolbakkvassdraget, Sørfold	167-45265-L		Innsjø	Risiko?	God eller moderat	redusert vanngjennomstrømming	T
Dypingvatnet i Steigen	169-45545-L		Innsjø	Risiko?	God eller moderat	2 meter	T
Forsanvatn i Forsanvassdraget, Steigen	170-994-L		Innsjø	Risiko	Forventer moderat	5 meter	T
Rekvatnet i Sagvatnanvassdraget, Hamarøy	170-989-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 12 m	T
Sandnesvatnet i Sagvatnanvassdraget, Hamarøy	170-46838-L		Innsjø	Risiko?	Moderat eller god	vannføring i innløpselv regulert	T
Tørrfjordelva	036031000-2-C		Kyst	Risiko	Moderat	vannkraft	T
Lifjorden	0363031100-C		Kyst	Risiko	Moderat	vannkraft	T
Tørrfjorden	0363031000-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	vannkraft	T
Lilandspollen	0364011200-C		Kyst	Risiko	Moderat	forurensning	T
Sørfolda-indre	0363030601-C		Kyst	Risiko	Moderat	forurensning og vannkraft	T
Tennvatnet, Sørfold	167-867-L		Innsjø	Ingen risiko	God	referanse	B
Lappvatnet, Steigen	168-869-L		Innsjø	Ingen risiko	God	referanse	B
Trollvatnet, Sørfold	167-868-L		Innsjø	Ingen risiko	Svært god	referanse	B

Kjerrvatnet, Tysfjord (gifter)	170-1001-L		Innsjø	Ingen risiko	God	Fysiske inngrep	B
Brennvika bekkefelt	169-22-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Lakselva	166-19-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Svartosen	166-23-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde	P
Tverråga	166-25-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Mølnelva	166-27-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Svartosen	166-29-R		Elv	Risiko	Dårlig	Spredt bebyggelse	P
Naustelva	169-20-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Skånlandselva anadrom	169-77-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde, spredt bebyggelse	P
Skjelvareidelva	169-7-R		Elv	Risiko	Moderat	Spredt bebyggelse	P
Storelva, Bø på Engeløya	169-84-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde, spredt bebyggelse	P
Utløp Steinslandsvassdraget	170-20-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Brennvikvassdraget anadrom	170-57-R		Elv	Risiko	God	Spredt bebyggelse	P
Myklebostadelva	169-16-R		Elv	Risiko	Moderat	Spredt bebyggelse	P

3.4.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.4.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal

gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.4.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.4.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.4.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.5. Vannområde Skjerstadvfjorden

3.5.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 5 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 5: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Skjerstadvfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Lakselva i Misvær, Bodø	162-15-R		Elv	Risiko	Udefinert	gyro tidligere, fysiske inngrep mm	T
Børelva i Børelvassdraget, Bodø	162-3-R/29-R		Elv	Risiko	Moderat	uten minstevassføring	T
Saltdalsvassdraget med sideelver, Saltdal	163-13-R/11-R/33-R/		Elv	Risiko?	Udefinert	fysiske inngrep, forurensing, biologisk påvirkning	T
Laksåga i Nordalen, Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-132-R/133-R/164-R/66-R/69-R/70-R/		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevassføring	T
Fjæreelva i Bodø	165-11-R		Elv	Risiko	Udefinert	noe kraftutbygging, forurensing,	T
Hopsvassdraget i Bodø	165-19-R/37-R/		Elv	Risiko	Moderat	uten minstevannføring, vannuttak	T
Futelva i Bodø	165-69-R		Elv	Risiko	Moderat	Forurensing, Biologisk påvirkning	T
Børvatnet i Børelvassdraget, Bodø	162-801-L		Innsjø	Risiko	Udefinert	fraføring av innløpselv, dårlige fisketrapper	T
Gjømmervatnet i Oldereidvassdraget, Bodø	162-802-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 8,75	T
Mangevatn i Skredelvassdraget, Bodø	162-804-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 6,7 m	T
Børnupvatnet i Oldereidvassdraget, Bodø	162-805-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 12 m	T
Skorrigorrvatn i Oldereidvassdraget,	162-4-R		Innsjø	Risiko?	God	tilført ekstra vann	T

Bodø							
Svartvatn i Oldereidvassdraget, Bodø	162-21-R		Innsjø	Risiko	Moderat	økt vannføring	T
Nedre Doarrovatn i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-46789-L		Innsjø	Risiko	God	innløpselva delvis tørrlagt	T
Nedrevatnet i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-809-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	gruver	T
Øvrevatnet i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-810-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	gruver	T
Langvatnet øvre i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-811-1-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	gruver, deponi, regulering, kloakk	T
Langvatnet nedre, Sulitjelmavassdraget	164-811-2-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	gruver	T
Kjelvatnet i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-812-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 13,4 m	T
Balvatnet i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-813-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 7,4 m	T
Lomivatnet i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-814-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 59,3 m	T
Nedrevatnet i Nordalen, Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-818-L		Innsjø	Risiko	Moderat	fraført innløpselver	T
Storelvvatnan (Nedre Duoldagopjavrre) i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-819-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 4,8 m	T
Øvre Doarrovatn i Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-821-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 4 m	T
Øvrevatnet i Nordalen, Sulitjelmavassdraget, Fauske	164-823-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	fraført innløpselver	T
Vatnvatnet i Hopsvassdraget, Bodø	165-832-L		Innsjø	Risiko	Moderat	viktigste innløpselv tørrlagt	T

Heggmovatnet i Hopsvassdraget, Bodø	165-833-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 13 m, drikkevann	T
Durmålsvatnet i Fjærevassdraget, Bodø	165-838-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 5,5 m	T
Fauskevika	0363020900-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Annen diffus kilde	T
			Kyst	Risiko	Dårlig	Byer/tettsteder	T
			Kyst	Risiko	Dårlig	Gruver	T
			Kyst	Risiko	Dårlig	Industri (ikke-IPPC)	T
			Kyst	Risiko	Dårlig	Overføringer mellom vassdrag	T
			Kyst	Risiko	Dårlig	Renseanlegg 2000 PE	T
Bodø havn	0363011200-2-C		Kyst	Risiko	Meget dårlig	Byer/tettsteder	T
			Kyst	Risiko	Meget dårlig	Havner	T
			Kyst	Risiko	Meget dårlig	Industri (ikke-IPPC)	T
			Kyst	Risiko	Meget dårlig	Industrier	T
			Kyst	Risiko	Meget dårlig	Moloer	T
			Kyst	Risiko	Meget dårlig	Mudring	T
Nedrevatnet	0363020800-C		Kyst	Risiko	Uklassifisert	Gruver	T
			Kyst	Risiko	Uklassifisert	Moloer	T
			Kyst	Risiko	Uklassifisert	Overføringer mellom vassdrag	T
			Kyst	Risiko	Uklassifisert	Spredt bebyggelse	T
Hjartøysundet-Nyholmsundet	0363011200-3-C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Rognan	0363020700-1C		Kyst	Risiko	Moderat	Forurensning	T
Austerelva	162-24-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Støvsetelva nedre	162-87-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Vasselva	163-12-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde, spredt bebyggelse	P
Saltdalselva nedre	163-13-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde, renseanlegg 2000 PE, spredt	P

						bebyggelse	
Vikelva	163-2-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Junkerdalselva midtre	163-33-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde	P
Leirelva	164-112-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Tokdalåga	164-206-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Skipperoselva og Bruhaugenelva (Leiråga)	164-230-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Mjeldneset	164-48-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Straumsnes	164-56-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde, byer og tettsteder	P
Elstadelva	164-86-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde	P
Skauelva (Gårdselva) nedre	165-102-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde, byer og tettsteder	P
Bodøelva, nedre	165-14-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Bodøelva, øvre	165-17-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde	P
Stordalsbekken	165-21-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Annen landbrukskilde	P
Godøynes bekk	165-65-R		Elv	Risiko	Dårlig	Annen landbrukskilde, byer og tettsteder	P
Bekker fra Hestsundet til Skålbunes	165-66-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde, byer og tettsteder	P
Kløkstad	165-84-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Mulstranda	165-95-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Lakselva Valnesfjord anadrom	164-107-R		Elv	Risiko	Moderat	renseanlegg, 2000 PE	P
Junkerdalselva midtre	163-33-R		Elv	Risiko	Dårlig	renseanlegg, 2000 PE	P
Lomielva	164-81-R		Elv	Risiko	Dårlig	Spredt bebyggelse	P
Fjærvatnet	165-836-L		Innsjø	Risiko	God	Annen landbrukskilde, byer og tettsteder	P

3.5.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.5.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.5.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.5.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.5.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.6. Vannområde Sør-Salten

3.6.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 6 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 6: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Sør-Salten hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Elver i Spildervassdraget, Meløy	160-8-R/160-69-R/134-R		Elv	Risiko	Moderat	uten minstevannføring i Lysvasselva, usikker påvirkning lengre nede. landbruksavrenning	T
Beiarvassdraget med sideelver	161-206-R/13-R/169-R/224-R/208-R/273-R/		Elv	Risiko	Dårlig	Overføring av vann, vannkraftreguleringer, sedimentasjon, rømt laks, byer og tettsteder, kommunalt renseanlegg	T/(B)
Laksådalvassdraget	160-786-L/160-126-R		Elv /Innsjø	Risiko?	Moderat	Ius og rømt laks	T
Søre Neverdalsbukta bekk	160-88-R		Elv	Risiko		Landbruksavrenning	P
Eiteråga	160-96-R		Elv	Risiko		Landbruksavrenning	P
Halsa bekkefelt	159-30-R		Elv	Risiko		Byer og tettsteder	P
Enga bekkefelt	159-32-R		Elv	Risiko		Byer og tettsteder	P
Hauvikåga	160-3-R		Elv	Risiko		Byer og tettsteder	P
Engabrevatnet i Meløy	159-2539-L		Innsjø	Risiko?	Udefinert	redusert vanngjennomstrømming	T
Spilderdalsvatnet i Meløy	160-44049-L		Innsjø	Risiko?	Udefinert	økt vanngjennomstrømming pga. utløp fra kraftverk, vannforsyning	T
Storglomvatnet i Meløy	160-778-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 125 m,	T
Fykanvatnet i Meløy	160-780-L		Innsjø	Risiko?	God?	raføring av vann, regulert 2 m	T

Nedre Navervatnet, Meløy	160-781-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 3,8 m, flytting av røye til ørretvann	T
Øvre Navervatnet, Meløy	160-782-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 4,9 m, flytting av røye til ørretvann	T
Øvre Glomvatnet i Meløy	160-784-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 22 m	T
Lysvatnet i Spildervassdraget, Meløy	160-787-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 10 m	T
Arstaddalsdammen i Beiarvassdraget, Beiarn	161-43961-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 33,9 m	T
Litle Sokumvatnet i Beiarn/Gildeskål	161-45349-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 3.15 m.	T
Øvre Nævervatnet, Beiarn	161-789-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 24 m	T
Fellvatnet i Sundsfjordvassdraget, Gildeskål	161-794-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 30 m	T
Sokumvatnet i Gildeskål	161-795-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 32,2 m	T
Storvatnet i Sundsfjordvassdraget, Gildeskål	161-796-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyd 13 m	T
Langvatnet i Sundsfjordvassdraget, Gildeskål	161-798-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 26,2 m	T
Samuelsvatnet i Sundsfjordvassdraget, Gildeskål	161-43953-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	overføring av vann, redusert gjennomstrømming og tørrlegging	T
Glomfjorden-indre	0362040800-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Utslipp fra industri Yara Glomfjord, settefiskanlegg, kommunale utslipp og endret ferskvannstilførsel	T
Sundsfjorden-indre	0363010800-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Vannkraft, forurensning	T
Storvik havn i Gildeskål	0363010400-1-C		Kyst	Risiko			T
Meløyfjorden-Glomfjorden	0362040800-2-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Industri, forurensning	T
Beiarfjorden-Ytre	0363010900-1-C		Kyst	Risiko	Moderat	Vannkraft	T
Arhaugfjorden	0362040400-1-C		Kyst	Risiko	Moderat	Vannkraft, kommunalt renseanlegg	T

Våg Havn	0363010300-6-C		Kyst	Risiko			T
Holandsfjorden	0362040400-2-C		Kyst	Risiko		vannkraft	T
Bolga Havn	0362040200-1-C		Kyst	Risiko		forurensning	T
Nordfjorden	0362040500-C		Kyst	Risiko	God	vannkraft	T
Reipå(Kobbsteinan)	0362041000-3-C		Kyst	Risiko		forurensning	T
Ertenvåg	0363011000-1-C		Kyst	Risiko		forurensning	T
Beiarfjorden-indre	0363010900-2-C		Kyst	Risiko	Moderat	vannkraft	T
Sørarnøy Havn	0363010300-4-C		Kyst	Risiko		forurensning	T
Breidvikelva, Beiarn	161-68-R		Elv	Ingen risiko	God	referanse	B
Eiteråga (gifter)	161-96-R		Elv	Ingen risiko	God	Ingen reg., referanse	B

3.6.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.6.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. («Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike

kvalitetsselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.6.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetsselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetsselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetsselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetsselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.6.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.6.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.7. Vannområde Rødøy-Lurøy

3.7.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 7 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 7: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Rødøy-Lurøy hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Segeråga, inkludert sideelv, Rødøy	159-194-R		Elv	Risiko	Dårlig?	Annen landbrukskilde	P
Møllerdalselva	157-62-R		Elv	Risiko	Moderat	Drikkevannsforsyning	P
Lurøyhamnelva	158-4-R		Elv	Risiko	Udefinert	Drikkevannsforsyning	P
Bjørntindelva	159-53-R		Elv	Ingen risiko ?	God ?	Drikkevannsforsyning	P
Vollaelva i Kongsvikvassdraget, Lurøy	157-90-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Indrelva i Kongsvikvassdraget, Lurøy	157-81-R		Elv	Risiko	Moderat	Annen landbrukskilde	P
Værnes/os-vassdraget, Rødøy	159-8-R		Elv	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde	P
Reppaelva i Reppavassdraget, Rødøy	159-89-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring, overføring av vann, kanalisering/erosjonssikring	T
Rismålelva, Memaurelva og Reppaelva midtre i Reppavassdraget, Rødøy	159-149-R		Elv	Risiko	Moderat	Overføring av vann	T
Hundåga nedre, Rødøy	157-82-R		Elv	Risiko	Moderat	Overføring av vann	T
Østerdalselva nedre, Rødøy	159-166-R		Elv	Risiko	Moderat	Overføring av vann	T
Gjervaelva i Rødøy	159-108-R		Elv	Risiko	Dårlig	rømt laks, liten gytebestand	T

Silavassdraget i Lurøy	157-42-R		Elv	Ingen risiko	God		T eller B
Nedre Komagvatnet i Røddøy	159-44537-L		Innsjø	Risiko	God	innløpselv ført bort	T
Østre Sandvikvatn, Røddøy	159-44555-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 30 m	T
Vestre Sandvikvatn, Røddøy	159-44560-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 33 m	T
Storåvatnet, Røddøy	159-44579-L		Innsjø	Risiko	God	reguleringshøyde 24 m	T
Memorvatnet i Reppavassdraget, Røddøy	159-775-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde tidligere 30,5 m, nå 5,5 m.	T
Reppavatnet i Reppavassdraget, Røddøy	159-777-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde tidligere 37 m, nå 7 m	T
Urdvikvatnet (Olvikvatnet)	157-44645-L		Innsjø	Ingen risiko	God	Planlagt vegfylling	T
Træna Havn	0362000030-1C		Kyst	Risiko 2021	Moderat	Havn /Moloer/industri	T
Lovund Havn	0362020100-C		Kyst	Risiko 2021	Moderat	Havn /Moloer/industri	T
Bekkefelt fra Melfjordbotn til Lemmstein, Røddøy	159-79-R		Elv	Ingen	Svært god	Ingen registrert	B

3.7.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirka vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.7.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal

gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.7.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.7.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.7.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.8. Vannområde Ranfjorden

3.8.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 8 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 8: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Ranfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Regine nr.	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Neppelbergelva, Leirfjord	153-32-R		Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi, vandringshinder	T
Klubbelva, Leirfjord	153-55-R		Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi	T
Mølnbekkjen, Indre Låvong	153-56-R		Elv	Risiko	Moderat	Eutrofi	T
Bardalselva med sidebekker, Leirfjord	153-87-R, 153-47-R, 153-49-R		Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi, erosjonssikringer/forbygninger	T
Bekk nedstrøms Vannbassenget på Nesna	157-31-R		Elv	Risiko	Udefinert	Eutrofi	T
Røssågavassdraget med Leirelva, Bleikvasselva og sidebekker, Hemnes	155-10-R/12-R/13-R/14-R/15-R/63-R/64-R/68-R/246-R/254-R/257-R/270-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring, miljøgifter, eutrofi, forbygninger, vandringshindre (Langbekken, Storbekken)	T
Røssåga opp til samløp Leirelva, Røssåga mellom samløp Leirelva og Sjøforsen	155-12-R/254-R		Elv	Risiko	Dårlig	Bleikvassli gruber (1947-84) avgangsdeponi i Lille Bleikvatn, Blygruve. Nedlagt i 1998	T
Bjerkaelva nedstrøms Store Målvatnet, Hemnes	155-42-R/189-R/196-R/198-R/199-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring	T
Dalonselva, Rana	157-169-R		Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi, vandringshinder	T
Straumelva og Kvitnesbekken, Rana	156-50-R		Elv	Risiko	God?	vandringshinder i Kvitnesbekken, noe eutrofi	T
Ytterdalsbekken, Rana	156-61-R		Elv	Risiko	Moderat	Eutrofi, vandringshinder	T
Svanvassbekken, Rana	156-59-R		Elv	Risiko	Dårlig	Eutrofi	T
Ranavassdraget, inkludert Tverråga, Plura, Vesteråga	156-285-R/302-R/304-R/501-R/53-R/75-		Elv	Risiko	Dårlig	redusert vannføring i hovedelv, uten minstevassføring i sideelver,	T

	R/373-R/452-R					vandringshinder, utslipp gruedrift	
Dalselva nedre, Rana	156-45-R		Elv	Risiko	Moderat	Redusert vannføring	T
Daudmannselva mellom Fiskelausvatnet og Småvatnan, Rana	156-467-R		Elv	Risiko	Dårlig	Endring i vannføring.	T
Småvasselva, Rana	156-472-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannsføring,	T
Akerselva mellom Storakersvatnet og Litle Akersvatnet, Rana	156-486-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Uten minstevannsføring	T
Dalselva øvre, Rana	156-487-R		Elv	Risiko	Dårlig	Redusert vannføring	T
Andfiskåga, Rana	156-489-R		Elv	Risiko	Dårlig	redusert vannføring	T
Mobekken	156-438-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Mofjellet gruver i Rana kommune. Eier er staten ved NHD.	T
Kisbekken ved Båsmoen	156-51-R		Elv	Risiko	Svært dårlig	Avrenning fra gl. Bossmo Gruver	T
Holmelv/Fagervollvassdraget, Rana	156-297-R, 157- 21-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevassføring	T
Ranaelva mellom samløp Langvassåga og Storforshei	156-501-R/302- R		Elv	Risiko	Dårlig	Forbygninger, overføring vann, kraftverksdam, (annen påvirkning)	T
Bjerkaelva opp til Jakobsforsen	155-42-R		Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannsføring, fiskevandringshinder, annen påvirkning	T
Stormyrbassenget i Røssågavassdraget, Hemnes	155-42004-L		Innsjø	Risiko	Svært dårlig	dam skapt ved oppdemming på 10 meter, utslipp fra gruver	T
Litbleikvatnet i Røssågavassdraget, Hemnes	155-42075-L		Innsjø	Risiko	Svært dårlig	sedimenteringsbasseng for gruveutslipp, regulering vannføring,	T
Lille Røssvatnet, Røssågavassdraget, Hattfjelldal	155-42485-L		Innsjø	Risiko?	God?	økt vannføring ved regulering	T
Ugelvatnet i Røssågavassdraget, Hattfjelldal	155-42553-L		Innsjø	Risiko	Moderat	økt gjennomstrømming	T
Røssvatnet, Hemnes og Hattfjelldal	155-501-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 11,2 meter	T
Bleikvatnet i Røssågavassdraget, Hemnes	155-504-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 22 meter, gruveutslipp	T

Store Målvatnet i Bjerkevassdraget, Hemnes	155-511-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 33 m	T
Kjensvatnan i Bjerkevassdraget, Hemnes	155-512-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 7 m, økt blakking	T
Grasvatnet i Bjerkevassdraget, Hemnes	155-513-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 16 m	T
Kaldvatnet i Ranavassdraget, Rana	156-45358-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 43 m	T
Store Raudvatnet i Ranavassdraget, Rana	156-743-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 1,8 m, mye tørrlegging	T
Tverrvatnet i Ranavassdraget, Rana	156-744-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 3 m	T
Langvatnet i Ranavassdraget, Rana	156-745-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 2,7 m, mye tørrlegging	T
Langvatnet i Ranavassdraget, Rana	156-745-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 2,7 m, mye tørrlegging	T
Trolldalsvatnet i Ranavassdraget, Rana	156-752-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 30 meter	T
Andfiskvatnet i Andfiskvassdraget, Rana	156-762-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	regulert til drikkevann?, 10,5 m	T
Småvatnan i Andfiskvassdraget, Rana	156-44993-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	vann overført til Rana kraftverk, 10 og 12 meter r.høyde	T
Fiskelausvatnet i Andfiskvassdraget, Rana	156-763-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 7 m	T
Litle Akersvatnet i Dalselvassdraget, Rana	156-45041-L		Innsjø	Risiko	Moderat	redusert vanngjennomstrømming	T
Storakersvatnet i Dalselvassdraget, Rana	156-45359-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 43 m	T
Nedre Fagervollvatnet (Holmvatnet) i Rana	157-45354-L		Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 21 m	T
Isvatnet i Holmelv/Fagervollelva, Rana	157-772-L		Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 24 m	T

Ranfjorden - Mo	0362011000-2-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Forurensning fra diffuse kilder, gruver, transport /infrastruktur, avrenning fra byer/tettsteder, nedlagt industri, havneaktivitet, punktkilde, industri	T
Ranfjorden - Mo	0362011000-2-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Avrenning fra øvrige diffuse kilder, avrenning fra gruver	T
Sørfjorden			Kyst			Nordlandsglattkrans er sårbar for endringer i salinitet og sedimentering	T
Røssåen			Kyst				T
Ranfjorden- Hemneshalvøya	0362011000-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Påvirkning fra vannforekomsten Ranfjorden-Mo	T
Finneidfjorden	0362011100-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Påvirkning fra vannforekomsten Ranfjorden-Mo	T
Utskarpen	0362011300-C		Kyst	Risiko	Moderat	Endret tilførsel av ferskvann etter vannkraftreguleringer	T
Sjona-indre	0362020201-1-C		Kyst	Risiko	Dårlig	Stor tilførsel av ferskvann fra kraftstasjon	T
Mo i Rana	156-11-G		Grunnvann	Risiko?	Udefinert	Forurensning	T
Bjerka	155-23-G		Grunnvann	Risiko?	Udefinert	Forurensning	T
Røssvoll	156-13-G		Grunnvann	Risiko	Udefinert	Forurensning	T
Bleikvassli	155-20-G		Grunnvann	Risiko	Udefinert	Forurensning	T
Tverråga ?	?		Elv	Ingen risiko	Udefinert	referanse	B
Leirbotnelva ?	?		Elv	Ingen risiko	Udefinert	referanse	B
Glomåga ?	?		Elv	Ingen risiko	Udefinert	referanse	B
Blakkåga ?	?		Elv	Ingen risiko	God	referanse	B
Røssvatnet, Hemnes og Hattfjelldal	155-501-L		Innsjø	Risiko	Moderat	Forurensning/ Fysiske inngrep	B
Okstindtjørna, Hemnes	155-41988-L		Innsjø	Ingen risiko	Svært god	referanse	B

Lønstindvatnet, Rana	156-44286-L		Innsjø	Ingen risiko	Svært god	referanse	B
Bogvatnet, Rana	156-760-L		Innsjø	Ingen risiko	God	referanse	B
Bogvatnet (gifter)	156-760-L		Innsjø	Ingen risiko	God	Ingen reg.	B
Mo i Rana	156-11-G		Grunnvann	Risiko?	Moderat?	Forurensing/Fysiske inngrep	B
StorAlteren			Grunnvann				B

3.8.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.8.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*)

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.8.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.8.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.8.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.9. Vannområde Vefsnfjorden-Leirfjorden

3.9.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 9 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 9: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Vefsnfjorden-Leirfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Sideelver til Fusta	152-70-R	Elv	Risiko?	Udefinert	eutrofi (landbruk), gamle og nye avfallsfyllinger (Årembekken)	P
Bekker i lavlandet langs vestsida av Dønna	154-27-R	Elv	Risiko?	Moderat?	eutrofi (landbruk, spredte av avløp)	P
Bekker i fjellet på nord- og vestsiden av Dønna	154-21-R	Elv	Risiko?	Udefinert	eutrofi (landbruk)	P
Hestdalselva i Vefsn	149-19-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro	T
Halsanelva i Vefsn	149-25-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro, rømt oppdrettslaks	T
Hundåla nedre, Vefsn	151-86-R	Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannsføring, gyrodactylus salaris	T
Hundåla øvre, Vefsn	151-136-R	Elv	Risiko	Dårlig	endret vannføring	T
Vefсна mellom Mosjøen og Laksforsen, samt nedre deler av Eiteråga, Tverråga, Øybekken og Skjerva	151-36-R og 210-R/212-R/216-R/91-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro, rømt oppdrettslaks, eutrofi og forurensa sediment i Skjerva	T
Døla i Vefсна-/Skjervavassdraget	151-198-R	Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi (landbruk, spredte av avløp, Vefsn landbruksskole)	T
Døla i Vefсна-/Skjervavassdraget	151-198-R	Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi (landbruk, spredte av avløp, Vefsn landbruksskole)	T
Fusta i Vefsn	152-58-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro, rømt oppdrettslaks	T

Drevja i Vefsn	152-8-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro, rømt oppdrettslaks	T
Drevja i Vefsn	152-8-R	Elv	Risiko	Dårlig	eutrofi (landbruk, spredte av avløp, Granmoen renseanlegg, Drevja leir/forsvaret)	T
Dyrhaugelva i Drevjavassdraget	152-39-R	Elv	Risiko	Moderat	eutrofi (landbruk, spredte av avløp)	T
Dagsvikelva i Leirfjord	153-1-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro	T
Nylandselva i Leifjord	153-3-R	Elv	Risiko?	Dårlig	tidligere gyro	T
Leirelva i Leifjord	153-8-R	Elv	Risiko?	Moderat	tidligere gyro	T
Ranelva i Leirfjord	153-5-R	Elv	Risiko?	Moderat	tidligere gyro	T
Sørraelva i Alstahaug	150-28-R	Elv	Risiko	Svært dårlig	eutrofi (landbruk, spredte av avløp)	T
Grytåvatnet i Vefsn	149-463-L	Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 26 meter	T
Langvatnet i Vefsn	149-65852-L	Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 8 meter	T
Langvatnet i Skjerva, Vefsnavassdraget	151-42308-L	Innsjø	Risiko	Moderat	drikkevannsforsyning og uttak til industri lengre nede, regulert 10 meter	T
Litle Svenningsvatnet i Vefsnavassdraget, Grane	151-477-L	Innsjø	Risiko	Moderat	spredning av ørekyt	T
Store Svenningsvatnet i Vefsnavassdraget, Grane	151-478-L	Innsjø	Risiko	Moderat	spredning av ørekyt	T
Kjerringvatnet i Vefsnavassdraget, Grane	151-479-L	Innsjø	Risiko	Moderat	spredning av ørekyt	T
Sefrivatnet i Vefsnavassdraget, Grane	151-480-L	Innsjø	Risiko	Moderat	spredning av ørekyt	T
Litle Majavatnet i Vefsnavassdraget, Grane	151-481-L	Innsjø	Risiko	Moderat	spredning av ørekyt	T
Store Majavatnet i Vefsnavassdraget, Grane	151-482-L	Innsjø	Risiko	Moderat	spredning av ørekyt	T
Hundålavatnet i Hundålavassdraget, Vefsn	151-493-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 25,5 meter, spredning av røye	T

Finnknevatnet i Hundålavassdraget, Vefsn	151-494-L	Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 17 meter	T
Kaldåvatnan/Femvatn i Drevjavassdraget, Vefsn	152-45377-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde opptil 19 meter	T
Envatnet i Drevjavassdraget, Vefsn	152-470-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 11 meter	T
Buktelvvatnan/Nivatn i Drevjavassdraget, Vefsn	152-968-L	Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 6 meter	T
Tovatnet i Drevjavassdraget, Vefsn	152-969-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 13,4 meter	T
Drevatn i Drevjavassdraget, Vefsn	152-497-L	Innsjø	Risiko?	Moderat	ikke oppgang av laks, regulert tilførsel av vann	T
Fustvatnet i Fustavassdraget, Vefsn	152-495-L	Innsjø	Risiko?	Dårlig	gyro på røye, behandling i 2012	T
Ømmervatnet i Fustavassdraget, Vefsn	152-499-L	Innsjø	Risiko?	Dårlig	gyro på røye, behandling i 2012	T
Mjåvatnet i Fustavassdraget, Vefsn	152-498-L	Innsjø	Risiko?	Dårlig	gyro på røye, behandling i 2012	T
Dalsvatnet i Forslandsvassdraget, Leirfjord	153-45259-L	Innsjø	Risiko	Moderat?	reguleringshøyde 8 meter	T
Storvatnet i Leirelvassdraget, Vefsn	153-500-L	Innsjø	Risiko?	Udefinert	fiskesperre nedenfor innsjøen for å hindre gyro, regulert nabovassdrag?	T
Altervatnet, Dønna	154-45049-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofi (landbruk)	T
Storgleinsvatnet, Dønna	154-45085-L	Innsjø	Risiko	Moderat	eutrofi	T
Skeisvatnet, Dønna	154-45109-L	Innsjø	Risiko	Dårlig?	eutrofi (landbruk, spredte avløp)	T
Tjøtta Havn	0361030800-1-C	Kyst	Risiko	Dårlig	Fergekai med opphvirvling, Småbathavn bunnsediment forurenset.	T

Vefsnfjorden-indre	0361040101-C	Kyst	Risiko	Moderat	Sediment med PAH, industriutslipp, renseanlegg, diffuse kilder som gruver, søppelfylling, transport (skipsoppvirvling). Sedimenter påvirket av mudring, dumping og utfylling.	T
Sandnesvågen	0361040500-2-C	Kyst	Risiko	Svært dårlig	Kommunalt avløp, utslipp fra industri/forurensede sedimenter. Avrenning fra by. Indre del av vannforekomst er igjenfylt med masser., Havneaktivitet, oppvirvling.	T
Sandnessjøen Havn	0361040700-2-C	Kyst	Risiko	Svært dårlig	kommunalt avløp, forurensede sedimenter, byer tettsteder avrenning, havneaktivitet, oppvirvling.	T
Herøysundet	0361050200-3-C	Kyst	Risiko	Moderat	Skipsverft/slip og kommunale avløp	T
Sundstraumen	0362010101-2-C	Kyst	Risiko	Moderat	Landbruk og kommunale avløp	T
Vefsna	151-1029-G	Grunnva nn	Risiko?	Udefinert		T
Hattfjelldal	151-564-G	Grunnva nn	Risiko?	Udefinert		T
Tiplingelva, Hattfjelldal	151-154-R	Elv	Ingen risiko	God	referanse	B
Austervefsna mellom Trofors og samløp Lille Fiplingdalselva, Grane	151-55-R	Elv	Risiko	Dårlig	for, biolog	B
Susna oppstrøms Kroken, Hattfjelldal	151-203-R	Elv	Ingen risiko	God	referanse	B
Måsskardelva med sidebekker, Vefsn og Grane	151-19-R	Elv	Ingen risiko	Svært god	referanse	B
Laupstadelva, Mjølkelva m fl, Grane og Hattfjelldal	151-71-R	Elv	Ingen risiko	Svært god	referanse	B
Vefsna ved Mosjøen	151-39-R	Elv	Risiko	Dårlig	Biologisk/Forurensning/Fysiske inngrep	B
Svenningdal	151-556-G	Grunnva nn	Ingen risiko	Udefinert		B
Fiplingdal		Grunnva nn				B

3.9.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.9.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.9.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.9.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.9.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

3.10. Vannområde Bindalsfjorden-Velfjorden

3.10.1. Oversikt

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannsforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. Basisovervåkingen blir planlagt av sentrale myndigheter og vil omfatte vannforekomster med god eller svært god økologisk tilstand. Representativ overvåking kan benyttes. Det betyr at resultatene fra en vannforekomst kan brukes for å vurdere tilstand i en av samme type med lik påvirkning. Tabell 10 nedenfor gir en oversikt over alle vannforekomster i vannområdet der det foregår eller er foreslått overvåking.

Tabell 10: Oversikt over vannforekomstene i vannområde Bindalsfjorden-Velfjorden hvor det foregår eller er foreslått problemkartlegging (P), tiltaksorientert overvåking (T) eller basisovervåking (B).

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Kategori	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Bogelva i Bindal	144-14-R	Elv	Risiko	Dårlig?	endret vannføring og kraftverk ved utløpet	P
Kveinåa, Åsaunelva og Bøkestadelva	144-103-R	Elv	Risiko?	Moderat?	eutrofi (landbruk, spredte av avløp)	P
Bekker rundt Brønnøysund	146-36-R	Elv	Risiko?	Dårlig?	eutrofi (landbruk, spredte av avløp)	P
Aunelva i Eidevassdraget, Brønnøy	145-2-R	Elv	Risiko?	Moderat?	eutrofi (landbruk, spredte av avløp)	P
Mindre elver og bekker på Vega	147-22-R	Elv	Risiko?	Udefinert	eutrofi (landbruk, spredte avløp)	P
Gjerdevatnet i Sømna	145-42969-L	Innsjø	Risiko	Moderat	eutrofi (landbruk), fysiske inngrep (senking)	P
Bøpøla i Sømna		Kyst			Avrenning fra landbruk	T
Stillelva og Terråkelva nedre del, Bindal	144-100-R og 144-8-R	Elv	Risiko	Dårlig	dammer- gammel kraftdam og uttak av drikkevann	T
Åbjøra lakseførende del og Åelva, Bindal	144-118-R og 144-39-R	Elv	Risiko	Dårlig	uten minstevannføring - overført felt, fiskesykdommen PKD	T
Inn og utløpselv i Urvollvassdraget, Bindal	144-9-R	Elv	Risiko?	Udefinert	lite påvirket av inngrep, noe lus	T
Sauselva i Sausvassdraget, Brønnøy	148-7-R	Elv	Risiko?	Udefinert	sterkt påvirket av lakselus, reduserte bestander av sjøørret og laks	T
Lomsdalselva i Brønnøy	148-27-R	Elv	Risiko?	Udefinert	mye rømt laks mange år	T

Storelva i Tosbotn, Brønnøy	144-23-R	Elv	Risiko?	Udefinert	mye rømt laks enkelte år	T
Røyrmakelva, Sømna	146-28-R	Elv	Risiko	Moderat	eutrofi (landbruk, spredte avløp)	T
Fersetvassdraget på Vega	147-9-R	Elv	Risiko	Dårlig	Eutrofiering (landbruk, spredte avløp), havbeite laks	T
Åbjørvatnet i Åbjøravassdraget	144-440-L	Innsjø	Risiko	Moderat	terskel i utløp vanskeliggjør oppvandring, bortføring av vann	T
Øvre Kalvatnet i Åbjøravassdraget	144-442-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 35 meter	T
Kalvatnet i Åbjøravassdraget	144-445-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	reguleringshøyde 11 meter	T
Øvre Ringvatnet i Åbjøravassdraget	144-447-L	Innsjø	Risiko	Moderat	reguleringshøyde 5 meter	T
Fersetvatn i Fersetvassdraget, Vega	147-42451-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofiering, mest fra landbruk	T
Floavatnet i Fersetvassdraget, Vega	147-42459-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	eutrofiering, mest fra landbruk	T
Svartvatn i Brønnøy	148-42881-L	Innsjø	Risiko	Moderat	uttak til vannkraftverk,	T
Tettingvatnet i Lomsdalsvassdraget, Brønnøy	148-456-L	Innsjø	Risiko	Dårlig	uttak til vannkraftverk, reguleringshøyde 21 meter	T
Langvatnet/Storvatnet i Brønnøy	148-462-L	Innsjø	Risiko	Moderat	uttak til vannkraftverk, reguleringshøyde 3,5 meter	T
Svarthopen	0360020600-3-C	Kyst	Risiko	Dårlig	Spredte avløp, avrenning fra flyplass. Kostholdsråd, blåskjell	T
Brønnøysundet sør	0360020600-4-C	Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurenset sjøbunn, kostholdsråd	T
Brønnøysundet nord	0360020600-	Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurenset sjøbunn, kostholdsråd	T
Salhus	0360020700-2-C	Kyst	Risiko	Svært dårlig	Forurenset sjøbunn, kostholdsråd	T
Skjærvær	0361010700-1-C	Kyst	Risiko	Dårlig?	Moloer, SMVF	T

Langfjorden-indre	0361020500-1-C	Kyst	Risiko	Moderat	Vannkraftpåvirket	T
Langfjorden-ytre	0361020500-2-C	Kyst	Risiko	Moderat	Vannkraftpåvirket	T
Sørbotnet	0360020100-3-C	Kyst	Ingen risiko	God	Avrenning fra landbruk og spredt bebyggelse (ikke angitt som påvirkning i Vannett).	T
Mosskardvatnan, Grane	148-42773-L	Innsjø	Ingen risiko	Svært god	referanse	B
Elgviddatnet, Grane	148-455-L	Innsjø	Ingen risiko	Svært god	referanse	B

3.10.2. Basisovervåking

Nasjonale myndigheter har ansvar for å planlegge og sørge for å gjennomføre basisovervåking. Basisovervåkingen skal gjennomføres i et fast nettverk av overvåkingsstasjoner og skal omfatte både referansestasjoner i vannforekomster med ingen eller lite menneskelig påvirkning og overvåkingsstasjoner i påvirkede vannforekomster. Ved planlegging av de regionale overvåkingsprogrammene er det viktig å være klar over eventuelle stasjoner for basisovervåking i samme vannområde og hvordan disse prøvetas, med tanke på samordning av all overvåking i regionen. Miljødirektoratet har ansvar for å oppdatere de nasjonale databasene med overvåkingsnettverk og overvåkingsresultater for basisovervåkingen.

Tabell med opplysninger om pågående og planlagt basisovervåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Merk at det er en tabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.10.3. Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking gjennomføres for å planlegge tiltak og overvåke effekten av gjennomførte tiltak. Det mest følsomme kvalitetselement (det vi undersøker, eksempelvis miljøgifter, vannplanter eller fisk) for vedkommende påvirkning skal overvåkes. Hva som er det mest følsomme kvalitetselementet for de ulike vannkategoriene og påvirkningene er gitt i Klassifiseringsveilederen. Ved tiltaksorientert overvåking skal det benyttes standard overvåkingsmetodikk slik at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen. En tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres helt til vannforekomsten oppfyller miljømålet. Prøvetakingsfrekvens og omdrev vil kunne variere over tid, avhengig av vannforekomstens egenskaper og problemets eller tiltakets art. (*«Frekvens» er antall prøver pr. år, «omdrev» angir med hvor mange års mellomrom overvåkinga gjennomføres; 1 er hvert år, 2 er annethvert år osv.*).

Tabell med opplysninger om planlagt tiltaksorientert overvåking i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø, grunnvann og kystvann.

3.10.4. Problemkartlegging

Design for problemkartlegging vil være avhengig både av vannforekomstens egenskaper og problemets art. Det bør så langt som mulig brukes standard overvåkingsmetodikk, men ved problemkartlegging kan det være behov for spesialundersøkelser med avvikende metodikk. I utgangspunktet er alle kvalitetselementene aktuelle, men når det foreligger kunnskap om problemet

skal de mest følsomme kvalitetselementene overvåkes. Problemkartlegging i en vannforekomst vil vanligvis være mer kortvarig enn tiltaksorientert overvåking.

Tabell med opplysninger om planlagt problemkartlegging i vannområdet framgår i eget vedlegg. Tabellen inneholder opplysninger om hvert enkelt kvalitetselement som skal overvåkes, fordi prøvetakingsfrekvens, omdrev, stasjon og tidsperiode kan variere for de ulike kvalitetselementene. Merk at det er en deltabell for hver type vannforekomst; elv, innsjø og kystvann.

3.10.5. Oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser

Tiltaksorientert overvåking og til dels problemkartlegging skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». Dersom det er gitt en konsesjon eller tillatelse til påvirkningen eller inngrepet, er det som regel gitt vilkår som gir hjemmel for å pålegge konsesjonshaver å betale for overvåking eller miljøundersøkelser. Det finnes ulike registre hos de ansvarlige påleggsmyndighetene med oversikt over tildelte konsesjoner/tillatelser og gitte pålegg. Vi gjør oppmerksom på at den vedlagte tabellen ikke inneholder en fullstendig oversikt over relevante konsesjoner og utslippstillatelser.

3.10.6. Kostnader og finansiering

Ansvar for finansiering varierer for de ulike typer overvåking. Basisovervåkingen skal i hovedsak finansieres av nasjonale myndigheter mens problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking i utgangspunktet skal finansieres etter prinsippet om «påvirker betaler». For alle typer overvåking kan det være aktuelt med ulike typer av spleiselag mellom flere offentlige og private aktører. Det er så langt ikke utarbeidet en egen tabell som viser en helhetlig oversikt over årlige utgifter og totale utgifter for problemkartlegging og tiltaksorientert overvåking pr. vannforekomst for planperioden 2016-2021. Imidlertid er det i stor grad anslått årlige utgifter i tabellene for tiltaksorientert overvåking.

Det er mange forhold som vil påvirke kostnadene ved et overvåkingsprogram. Tallene i tiltakstabellene må derfor betraktes som kostnadsanslag som kan være nyttige å ha med seg i den videre planlegging av overvåking.

Bilde forside: Kurs i vannprøvetaking - Copyright: Lars Ekker